

Länsstyrelsen
Örebro län

Sture Marklund
Direkt: 019-193566
sture.marklund@t.lst.se
Fax: 019-193028

BESLUT
2006-04-18 Dnr: 5112-00440-2005

Enligt sändlista

Bilaga 1. Sändlista
Bilaga 2. Skötselplan
Bilaga 3. Hur man överklagar
Bilaga 4. Konsekvensanalys

Länsstyrelsens i Örebro län beslut och föreskrifter angående bildande av naturreservatet Verkanäset i Askersunds kommun

BESLUT

Med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) beslutar Länsstyrelsen att förklara det område som avgränsas på bifogad karta som naturreservat. Området omfattar del av fastigheten Harge 3:33 under fastighetsbildning till Naturvårdsfonden. Reservatets slutgiltiga gräns utmärks i fält i samband med lantmäteriförrättning.

Naturreservatets namn skall vara Verkanäset.

Syftet med reservatet

- Att bevara biologisk mångfald knuten till naturskogspräglad, Vätternnära talldominerad barrblandskog belägen i sprickdalsterräng samt delvis kal, bergig Vätternskärgård. De artgrupper som särskilt avses är fåglar, insekter, lavar och vedlevande svampar.
- Att tillgodose behovet av områden för friluftslivet. Friluftsliv som grundar sig på allemansrätten ska för att minska störningarna på områdets naturvärden, kanaliseras genom uppmärkning av en smal gångstig.

Föreskrifter

För att tillgodose syftet med naturreservatet förordnar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken, att nedan angivna föreskrifter

BESLUT
2006-04-18 Dnr: 5112-00440-2005

samt vård- och förvaltningsbestämmelser skall gälla beträffande naturreservatet.

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom naturreservatet

Utöver vad som gäller enligt annan lagstiftning är det förbjudet att:

1. Bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar områdets topografi, yt- eller dräneringsförhållanden
2. Anordna upplag
3. Anlägga väg eller stig
4. Framföra motorfordon i terräng
5. Dra fram ny mark- eller luftledning
6. Uppföra byggnad eller annan anläggning
7. Utföra något slag av avverkning, gallring eller röjning, så eller plantera skogsplantor, samla ihop eller föra bort några levande eller döda träd eller träddelar
8. Uppföra nya jaktorn, röja siktgator eller stödutfodra vilt
9. Kalka eller gödsla mark eller vatten

Ovanstående föreskrifter skall inte utgöra hinder för de åtgärder som erfordras för reservatets vård och skötsel.

Förbudet enligt p 2 skall ej utgöra hinder för tillfällig vinterförvaring av flytbrygga under period till dess gemensam permanent brygglösning ordnats för stugområdet. Vinterförvaring i området får ej ske efter sommaren 2011.

Förbudet enligt p 4 skall ej utgöra hinder för uttransport av fälld älg med fyrhjulsmotorcykel, älgdragare eller motsvarande. Ej heller för transport till och från fritidsfastigheten Harge 3:31.

Förbuden enligt pp 1, 2, 4 och 7 skall ej utgöra hinder för underhåll av befintlig tillfartsväg till fritidsfastigheten Harge 3:31 ej heller för underhåll av befintligt ledningsnät..

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om förpliktelse för ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheten att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheten förpliktas tåla att följande åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med naturreservatet.

1. Utmärkning av reservatet
2. Anläggande av en smal, genomgående gångstig på plats som anges i fastställd

skötselplan.

3. Genomförande av undersökningar av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden

C. Ordningsföreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas i naturreservatet samt om ordningen i övrigt inom naturreservatet

Det är förbjudet att

1. skada döda eller levande träd
2. göra upp eld

Enligt 7 kap. 30 § miljöbalken gäller föreskrifterna omedelbart även om de överklagas. De träder i kraft i och med införandet i Länskungörelsen.

Fastställande av skötselplan

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., fastställer Länsstyrelsen den till beslutet fogade skötselplanen för naturreservatet.

Uppgifter om naturreservatet

Namn: Verkanäset

Län: Örebro län

Kommun: Askersund

Församling: Hammar

Fastigheter: Del av Harge 3:33 under fastighetsbildning till

Naturvårdsfonden

Lägesbeskrivning: 12 km SSO Askersund, X 145190, Y 651760

Ekonomiskt kartblad: 9F 3a Harge, 095 30

Topografiskt kartblad: Finspång 9F SV, 0951

Naturgeografisk region: Skogslandskapet i Tiveden – Tylöskogen – Kolmården, 23

Kulturgeografisk region: Mellansvenska skogsbygderna 11

Areal: 5,6 hektar varav 5,1 ha produktiv skogsmark och 0,5 ha berg- och övrigt impediment

Markägarkategori: Staten genom Naturvårdsfonden

Objektnummer: DOS 1009735 Verkanäset

Förvaltare: Länsstyrelsen

BESLUT
2006-04-18 Dnr: 5112-00440-2005

Andra föreskrifter som gäller för området

Länsstyrelsen vill erinra om att utöver reservatsföreskrifterna gäller även andra lagar, förordningar och föreskrifter för området. Av särskild betydelse för syftena med reservatet är bl. a:

Det allmänna nedskräpningsförbudet enligt 15 kap. 30 § miljöbalken.

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Länsstyrelsen har i uppdrag av Riksdag och Regering att säkerställa den biologiska mångfalden i skogslandskapet genom bildande av naturreservat för fri utveckling av skogen. Länsstyrelsen bedriver därför en inventeringsverksamhet med avsikt att finna objekt som hyser så stora naturvärden att de motiverar att tas med i detta uppdrag.

Under året 2003 inventerades Verkanäset och dess stora naturskyddsvärden blev kända. Naturvårdsverket gav därför den 24 juni 2004 klartecken till Länsstyrelsen att ta upp förhandlingar med markägarna om markåtkomst för bildande av naturreservat. Objektet hade därmed till kvalitet och avgränsning godkänts av Naturvårdsverket.

Den 11 november genomförde Länsstyrelsen informationsmöte i Harge varefter kontakter fortlöpande tagits mellan markägarna – Länsstyrelsen och statens förhandlare. I december 2005 genomfördes köp av området för reservatsbildning.

Samråd har fortlöpande skett med kommunen.

Förslag till beslut har därefter arbetats fram på Länsstyrelsen. Vid remissbehandlingen har inga invändningar mot beslutsförslaget framförts.

SKÄLEN FÖR BESLUTET

Den ålders- och exponeringsmässigt varierade barrblandskogen med rik tillgång på senvuxna hällmarkstallar, utgör en gynnsam miljö för skogsarter knutna till vednedbrytning och gammal taigaskog. Området ligger i en Vätternnära trakt där området tillsammans med andra redan skyddade områden bildar ett ekologiskt samverkande nätverk på landskapsnivå som stärker varandras artskyddsfunktion.

Fågellivet är rikt och den ingående arkipelagen är häckmiljö för måsfåglar och den i länet sällsynta, vitkindade gåsen.

Solexponerade klippor hyser en rik flora.

I samband med att reservat avsätts för skydd av den biologiska mångfalden skall också friluftslivets aspekter tillgodoses, vilket föreslås ske genom att områdets tillgänglighet för allmänheten förbättras samt besökande styrs genom utmärkning av stig ut till uddens spets. Detta minskar slitaget på naturmiljön i övrigt.

Förutsättningarna att bevara områdets biologiska mångfald liksom livsmiljöer finns om de skötselplaner uppfylls som framgår av bifogad skötselplan.

Området har sådana värden att de motiverar ett starkt och långsiktigt skydd. Utan detta skydd kan inte överlevnaden av ovan angivna biologiska mångfald garanteras. Området är vidare för litet för att komma ifråga som nationalpark varför skydd som naturreservat föreslås.

Beslutet är i linje med gällande översiktsplan samt riktlinjer för prioritering av naturreservatsskydd. Det är i linje med Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden samt Sveriges miljökvalitetsmål.

Beslutet är förenligt med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap MB.

Beslutet är förenligt med 7 kap. 8 § MB.

Vid en avvägning, enligt 7 kap 25 § MB, mellan samhällets åtaganden och enskilda intressen har samhällets åtaganden bedömts väga tyngre.

Detta beslut kan överklagas. (Se bilaga.)

BESLUT
2006-04-18 Dnr: 5112-00440-2005

Beslut i detta ärende har fattats av styrelsen. I beslutet deltog landshövding Sören Gunnarsson, jämte ledamöterna Göran Arveståhl, Inger Högström-Westerling, Ewa-Leena Johansson, Sören Larsson, Märten Blomquist, Massimo Montanari, Bo Rudolfsson och Anna Ågerfalk.

I den slutliga handläggningen av ärendet deltog enhetschefen Magnus Eklund, länsassessorn Christina Hjulström, länsarkitekten Eva Kåverud samt föredraganden, avdelningsdirektören Sture Marklund.

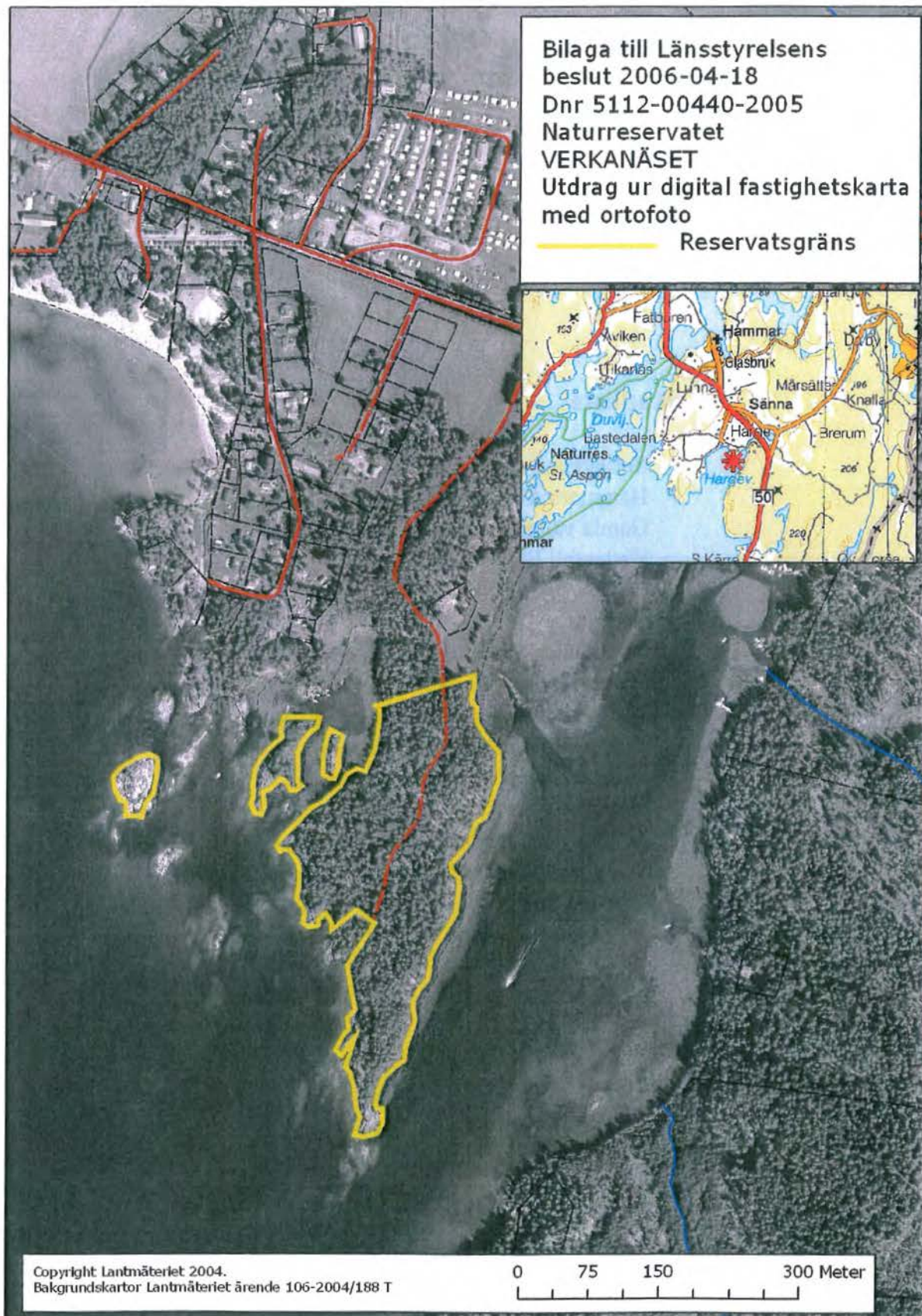

Sören Gunnarsson

Sture Marklund

Sändlista har ej scannats

Bilaga 2. Skötselplan för naturreservatet Verkanäset

BESKRIVNING

1. Syftet med reservatet

- Att bevara biologisk mångfald knuten till naturskogspräglad, Vätternnära talldominerad barrblandskog belägen i sprickdalsterräng samt delvis kal, bergig Vätternskärgård. De artgrupper som särskilt avses är fåglar, insekter, lavar och vedlevande svampar.
- Att tillgodose behovet av områden för friluftslivet. Friluftsliv som grundar sig på allemansrätten ska för att minska störningarna på områdets naturvärden, kanaliseras genom uppmärkning av en smal gångstig.

2. Beskrivning av bevarandevärdena

2.1 Administrativa data

Objektnamn	Naturreservatet Verkanäset
Objektnummer	DOS 1009735
Skyddsform	Naturreservat
Län	Örebro
Kommun	Askersund
Markslag och naturtyper (ha):	
Skogsmark	5,1 ha
Impediment	0,5 ha
Prioriterade bevarandevärden:	
Markslag	Berg och morän
Naturtyper	Talldominerad skog, hållmark,

BESLUT

2006-04-18 Dnr: 5112-00440-2005

Strukturer	Klippstränder
Växt- och djursamhällen	Död ved, grova träd. Epifytiska lavsamhällen, vednedbrytande svampsamhällen, markhabitat
Artgrupper	Kärlväxter, lavar, mossor, svampar, fåglar och insekter
Friluftsliv	Naturupplevelse, bad

2.2 Historisk och nuvarande mark- och vattenanvändning

Området har nyttjats för uttag av skogsråvara, för jakt och fiske.

2.3 Områdets bevarandevärden**2.3.1 Kulturhistoriska bevarandevärden**

-

2.3.2 Biologiska bevarandevärden

Den ålders- och exponeringsmässigt varierade barrblandskogen med rik tillgång på senvuxna hållmarkstallar och lågor av olika åldrar och trädslag, utgör en gynnsam miljö för skogsarter knutna till vednedbrytning och gammal taigaskog. Solexponerade klippor hyser en rik flora. Rik häckfågelfauna.

2.3.3 Bevarandevärden för friluftsliv

Områdets naturskönhet, möjligheter till bad, sportfiske, svamp- och bärplockning.

2.4 Källförteckning

Länsstyrelsen T län 1984: Naturvårdsöversikt.

Länsstyrelsen T län 2004: Harge uddar, Verkanäset och Hargemarken – förslag till naturreservat

3. Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

Reservatet är indelat i två skötselområden, vilka utgår från den skötsel som ska genomföras. Skötselområdena är:

1: Skogsmark och stränder

2: Friluftsliv och skötsel av anläggningar.

Skötselplanens skötselområde 1: Skogsmark och stränder

Beskrivning

Skogsvolymen utgörs till 89 % av tall, 9 % björk, 5 % övrigt löv och 4 % gran. Boniteten varierar mellan 3,3 och 7,9 och åldern mellan 51 och 120 år. Mer än hälften av volymen finns i segmentet 111-120 år. Markfloran intas av olika ris främst ljung och blåbär. Fågelfaunan på öarna är rik med förekomst av häckande vitkindad gås.

Bevarandemål

Naturskog samt öppna klippstränder. Rikt fågelliv på öarna.

Skötselåtgärder

- Inga åtgärder

Skötselplanens skötselområde 2: Friluftsliv

Bevarandemål

- En parkering för 5 bilar skall finnas
- En väl underhållen informationsskylt med beskrivning av reservatet ska finnas vid parkeringen.
- En 450 m lång, väl underhållen stig ska finnas i reservatet.

Skötselåtgärder

- Underhåll av parkering och stig
- Uppsättande och underhåll av informationsskylt.

4. Jakt

Jakt får bedrivas med beaktande av vad som beslutats i naturreservatets föreskrifter

5. Uppföljning

5.1 Uppföljning av skötselåtgärder

Entreprenörer ansvarar för dokumentation av vilka åtgärder som genomförts och när de genomförts.

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av genomförda skötselåtgärder sker i slutet på varje år, de år då åtgärder har genomförts.

5.2 Uppföljning av bevarandemål

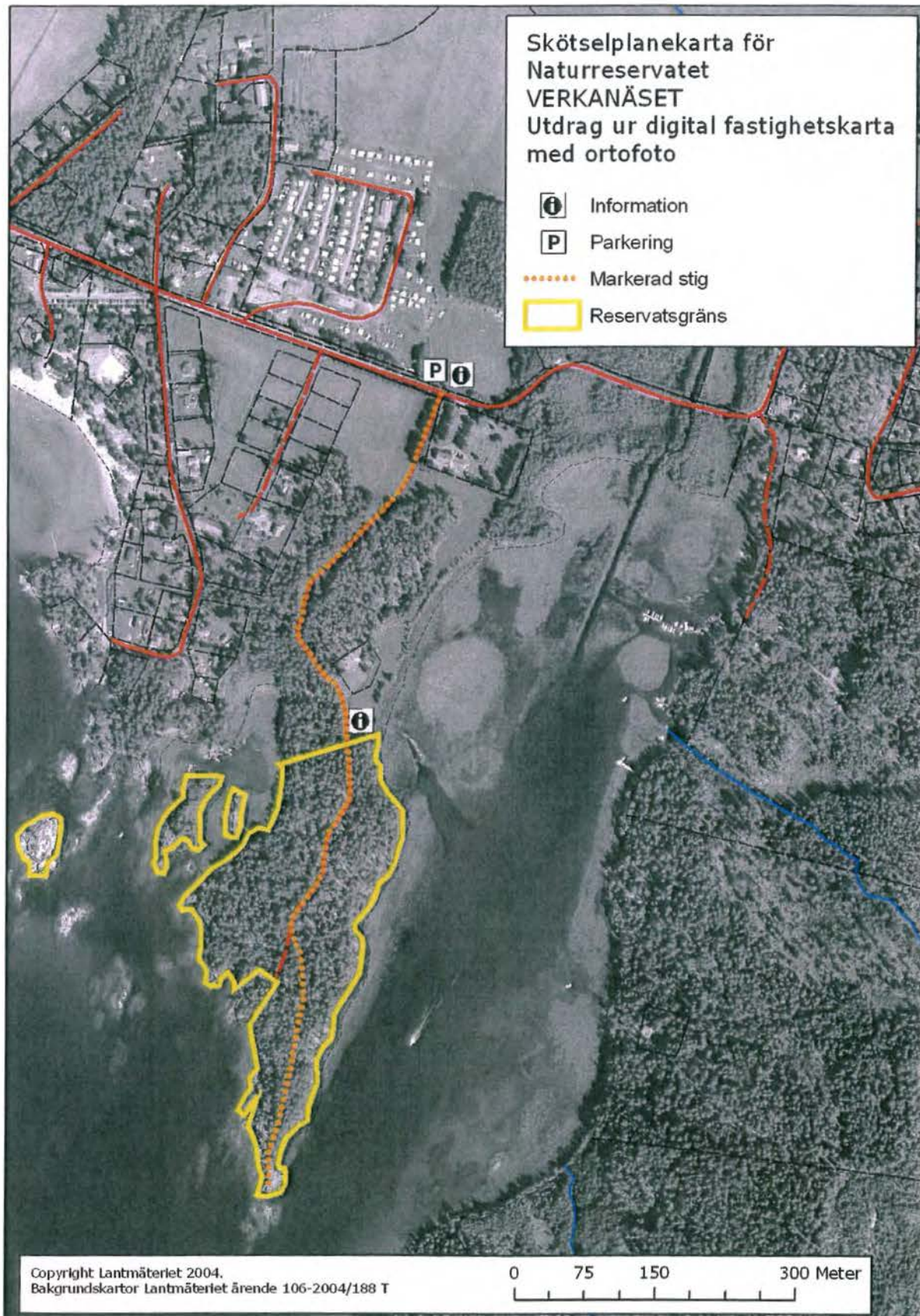
Ett program för uppföljning av reservatets bevarandemål skall utarbetas av Länsstyrelsen

BESLUT
2006-04-18 Dnr: 5112-00440-2005

6. Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Skötselåtgärd	När	Var	Prioritering	Finansiering
Uppmärkning och iordningställande av stig	År 2006	Omr. Friluftsliv	1	Reservatsanslag
Informationsskylt	År 2006	Omr. Friluftsliv	1	Reservatsanslag
Parkeringsplats	År 2006	Omr. Friluftsliv	1	Reservatsanslag
Uppföljning av skötselåtgärder	Efter åtgärd	Omr. Friluftsliv	1	Reservatsanslag
Uppföljning av bevarandemål	Enligt kommande program	Hela reservatet	1	Reservatsanslag

BESLUT
2006-04-18 Dnr: 5112-00440-2005

Bilaga 3.

HUR MAN ÖVERKLAGAR LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Om Ni vill överklaga detta beslut skall Ni skriva till Länsstyrelsen. Tala om i brevet vilket beslut Ni överklagar, t ex genom att ange beslutets diarienummer. Tala också om vilken ändring i beslutet Ni vill ha.

Länsstyrelsen måste ha fått överklagandet inom tre veckor från den dag Ni fick del av beslutet, annars kan överklagandet inte prövas.

Om Länsstyrelsen inte själv ändrar beslutet på det sätt Ni begärt sänder Länsstyrelsen överklagandet vidare till regeringen (miljödepartementet).

Om Ni vill ha ytterligare upplysningar kan Ni vända Er till Länsstyrelsen, tel 019-19 30 00.

Bilaga 4.

KONSEKVENSANALYS

Konsekvensutredning enligt 27 § verksförordningen (1995:1322) av förslag till föreskrifter för naturreservatet Verkanäset i Askersunds kommun

Bakgrund

Länsstyrelsen avser att besluta om att bilda naturreservatet Verkanäset. Enligt 27 § verksförordningen skall Länsstyrelsen göra en konsekvensutredning av de föreslagna föreskrifterna. Länsstyrelsen har gjort en konsekvensutredning av de föreskrifter som har karaktären av normföreskrifter, dvs. de som riktar sig till allmänheten.

Konsekvensutredning

Syftet med föreskrifterna

Föreskrifterna innebär vissa vistelsebestämmelser för allmänheten i området. Syftet är att trygga ändamålet med reservatet så att skador på naturvärdena inte uppstår.

Effekter

Påverkan på allmänhetens friluftsliv bedöms vara mycket begränsad.

Kostnader

De föreslagna föreskrifterna bedöms inte medföra några kostnader av betydelse för vare sig allmänheten, markägaren eller kommunen.

